

Lankasjön - NRO24102 Areal: 438 ha Kartblad: 23H

Kommun: Storuman

Riksvärde: Geovetenskap

Norr om Barsele intill Lankasjön finns ett antal åsar som, ovanligt nog, enbart består av block. Den tektoniska linjen, som är ett resultat av de inre krafter som byggt upp och format jordskorpan till veckningar och överskjutningar, löper ovanför riksvärdets kärnområde på Småbergens sydvästrasida parallellt med Lankasjön. Mot söder finns en bergskam, med en i stort moränfri och delvis plan överyta, mellan den tektoniska linjen och två utrensade sprickor med skarpa kanter i fast berg. Här börjar kärnområdet. Den större och längre sprickan vidgas från några meters bredd längst upp, och löper med tilltagande djup och bredd utför sluttningen mot söder. Den mindre och kortare sprickan ligger längre ner på sluttningen, och löper mer mot öster. Berggrunden i området består av urberg. På den övre delen av sluttningen, där sprickorna börjar, är moränen bortspolad liksom uppe på bergskammen. Längre ner längs sluttningen ligger lager med block, till synes oordnat. Nere vid bergsfoten har materialet samlats i flera slukåsar med konvex överyta. Materialet i åsarna, som skär över höjdkurvorna, består av rena block. Det kantiga och korttrans-porterade materialet i åsarna är alltså mycket grovt. Nedanför sluttningen, nere vid sjön, är markytan jämn. Materialet består av minst någon meter tjockt dåligt avrundat grus (väl urspolad morän), som ligger någon meter ovanför sjöns yta. I sjöns nordväst-hörn finns det också ett grusfält med en ås på ungefär samma nivå över sjöytan. Sydost om blockåsarna löper en lång skvalränna parallellt med sjön i rätt flack terräng. Rännan korsas av skogsvägen, där vägen svänger upp mot öster. Blockåsarna kan ha bildats genom att ett dödisblock låg i Lankasjöns dalgång, mellan Småbergen och Lomvikshobben. Vid en hastig tömning av en lokal issjö, kanske utlöst av en jordbävning som utlöste ett mindre bergras, strömmande vattnet under och genom isen på sjöns norra sida. Det dåligt avrundade materialet, främst från bergssidan ovanför, avsattes i spricksystem. Nedströms blockåsarna övergick vattenflödet längs ett koncentrerat stråk till att erodera fram en ränna i moränen. Den plana grus/moränytan nere vid sjön visar att stabila avsättningsförhållanden rådde där. Att blockåsmaterial även ligger löst på kalt berg i sluttningen indikerar att det fanns en stöttande isvägg intill där vattenflödet kom.